

BIOLOŠKI IN SOCIOLOŠKI DEJAVNIKI MLADOSTI – Tomc (Urbana Plemena)

Potrebno je upoštevati tako puberteto kot telesno in spolno odraščanje kot tudi kulturno tranzicijo kot čustveno in miselno odraščanje, ki potem omogoča specifične oblike socialnih ekstenzij. Ali drugače povedano: puberteta je biološki kontekst v katerem gnezdi razvoj duševnosti, ki generira specifično socialno doživljanje.

Mladost je skratka kombinacija pubertete kot biološkega procesa (specifično starostno pogojenih hormonskih in nevronskega procesov) in najstništva kot kulturnega procesa (doživljanje modernega sveta v duševnosti).

Biološko raven je smiselno ločiti na:

hormonska raven: hormoni so molekule, ki nastajajo v endokrinih žlezah, se od tam izločajo v kri, od koder se usmerjajo v določene celice oz. organe in tako povzročajo fiziološke spremembe. Nadzorujejo človekova regularna telesna delovanja, v danem primeru prehod iz otroka v odraslo osebo.

nevronska raven: gre za sistem živčnega tkiva za ugotavljanje dražljajev (v samem telesu in okolju) in odzivanja nanje. Na najnižji ravni gre za avtomatično odzivanje na specifične lastnosti okolja, ki ga lahko klasificiramo kot instinktivno delovanje v ožjem pomenu besede. Vendar pa razvoj živčnega sistema odpre možnost za razvoj novih oblik povezovanja, ki ni več avtomatična ampak lahko poteka tudi z učenjem. S ponavljanjem dražljajev prihaja do sprememb v relevantnih nevronskega mrežah. Na ta način se vzpostavlja raven kulture v duševnosti možganov pri vseh višje razvitih bitjih, repertoar odzivanja, ki je pridobljen.

Duševnost razvija v možganih nove poti med nevroni in nevronskega mrežami z učenjem, in tako vzpostavlja nova obnašanja. Nevronskega sistemi skratka odraščajo skupaj z nami, povezave med njimi (raven biologije) se spreminjajo z učenjem (raven kulture) skozi življenje. Naša biologija vpliva na kulturo (zmožnost in vrsto spreminjanja nevronskega mrež v možganih z učenjem), kultura (spreminjanje duševnosti v možganih) spet vpliva na našo biološko naravo (pri čemer pa so te spremembe veliko bolj postopne in z vidika našega življenja praktično neopazne) in tako dalje v neskončnem interaktivnem in vzajemnem učinkovanju možganov (ter telesa nasploh) in duševnosti.

Mladi ljudje niso drugačni le zato, ker so predmet specifične socializacijske izkušnje (mladostnik je še vedno v fazi kulturnega učenja socialnih veščin), ampak so tudi dejansko biološko drugačni: gredo skozi specifične hormonske in nevronske spremembe na ravni možganov in njihovih trajnih povezav s telesom.

Biologija se vedno kulturira in kultura vedno biologizira.

Idealnotipsko si lahko zamislimo 2 skrajni možnosti tematizacije mladosti:

interpretacije, ki skušajo mladost potlačiti; npr. z zgodnjim vključevanjem v sfero dela in z iniciacijskimi obredi, ki vstop v odraslost nedvoumno umestijo – ta je bližje arhaičnim skupnostim

interpretacije, ki mladost afirmirajo; vstop v svet odraslih se lahko odlaga do tretjega desetletja življenja ali celo kasneje, elaborirane iniciacije v svet odraslih pa sploh ni – moderne skupnosti